De kunst van het verwonderen

Algemene beschouwingen najaar 2026

Voorzitter,

Er is een uitspraak die vaak aan Socrates wordt toegeschreven: *"Ik weet dat ik niets weet."* Misschien is dat wel een waardevolle **houding** voor ons als gemeenteraad.

Socrates was een meester in de kunst van het verwonderen. In plaats van snel te oordelen, stelde hij vragen. Zo bleef hij zijn opvattingen toetsen aan de werkelijkheid en de ervaringen van anderen.

Toen ik de voorliggende begroting las, vroeg ik mij af welk advies Socrates ons zou hebben gegeven. De begroting leest als een letterlijke vertaling van het coalitieakkoord. We zien **forse investeringen** in **wegen**, **groen** en de gemeentelijke **organisatie.** Dat zijn belangrijke investeringen.

Tegelijkertijd missen wij de **aandacht voor leefbaarheid**, onze **voorzieningen** en het **verenigingsleven** dat onze stad draagt. Want uiteindelijk zijn het niet de wegen, gebouwen of bomen die Culemborg maken. **Het zijn de mensen die onze stad maken en betekenis geven**.

Vanuit dat perspectief zien wij drie verbeteringen voor de begroting.

1. Verstandig omgaan met gemeenschapsgeld

De eerste gaat over verstandig omgaan met **gemeenschapsgeld**. Een goed rentmeester kijkt niet alleen naar wat we ons vandaag kunnen veroorloven, maar ook naar wat we morgen willen betekenen. Reserves die zijn opgebouwd voor **toekomstige investeringen in scholen** en maatschappelijke voorzieningen zijn voor ons niet bedoeld om tekorten van vandaag op te lossen.

Als we besluiten deze gespaarde middelen anders in te zetten, stellen we onbedoeld noodzakelijke investeringen uit. Dat kan volgens ons niet de bedoeling zijn. We plaatsen dan ook vraagtekens bij het volledig laten vrijvallen van de reserve voor maatschappelijke grote projecten. Daarmee geeft het college in één keer een gespaard bedrag van een half miljoen euro uit aan nieuw beleid.

In plaats van onze reserves hiervoor aan te spreken, vragen we het college **kritisch te kijken naar eigen uitgaven**. Verantwoord besturen betekent soms ook nee zeggen tegen de meest makkelijke oplossing.

2. Investeren in ontmoeting en verbinding
Ten tweede zien wij graag meer inzet op ontmoeting en verbondenheid. **Ontmoeting is voor het CDA geen bijproduct**, maar een randvoorwaarde voor een sterke samenleving.

Een sterke samenleving begint niet bij wat een ander voor ons kan betekenen, maar bij wat wij **voor elkaar** kunnen betekenen. We kunnen daar niet jong genoeg mee starten. Daarom komen we met een voorstel om samen met de **Kinderraad** te verkennen of we de Spelbel, een initiatief dat afgelopen week in het nieuws was, ook naar Culemborg te halen.

We willen voorkomen dat het gereserveerde bedrag van € 150.000,- vooral opgaat aan plannen maken. We zien graag dat dit ook daadwerkelijk resulteert in meer speelplezier voor onze jeugd.

3. Inwoners meer betrekken bij belangrijke keuzes
Maar ons belangrijkste verbeterpunt gaat misschien wel over de manier waarop wij in deze stad besluiten nemen. Inwoners zijn voor ons geen dossiers of doelgroep. Het zijn mensen met ervaringen, kennis en ideeën.

Daarom stellen wij voor om **raadsbreed een stadspeiling** uit te zetten waarin inwoners deze **ideeën en suggesties over voorzieningen** kunnen meegeven. Want wat weten wij nu eigenlijk van de manier waarop inwoners onze voorzieningen waarderen? Welke ideeën en kansen zien zij die wij misschien over het hoofd zien?

Voorzitter,
Laten we in de geest van Socrates nieuwsgierig blijven. Naar elkaar.
Naar onze inwoners. Naar inzichten die we vandaag nog niet hebben.

Nieuwsgierig zijn betekent in deze niet dat je geen keuzes durft te maken. Het betekent dat je bereid bent **eerst goed te luisteren** voordat je ze maakt.

Misschien begint goed bestuur wel met de eenvoudige erkenning dat er nog veel is wat we niet weten. En juist daarom moeten we elkaar blijven bevragen in de raad en daarbuiten. Dank u voorzitter.